

Focșani

19—21 noiembrie 1985

Panoramic de balet contemporan ediția a V-a

Panoramicul de balet desfășurat în plin decor alb la Focșani a prilejuit reînălțarea iubitorilor muzei Terpsichore; creațiile unor cunoscuți coreografi și interpreți, alături de promisiuni și de căutările unei noi generații, reprezintă tot ațiția pași importanți ai mișcării noastre coregrafice pe drumul destul de anevoios al afirmării sale artistice.

În prima zi a festivalului, desfășurat ca și la celelalte ediții în frumoasa clădire a teatrului municipal, s-au produs solii baletului Operei din Cluj-Napoca. Programul lor a debutat cu o suită de piese coregrafice dispartate, mai puțin reliefate artistic, urmate de *Joc de cărți* de Igor Stravinski în coregrafia lui Francisc Zsigmond, lucrare concepută în termenii baletului clasic, dovedind fantezie, acuratețe tehnică și înțelegerea spiritului muzicii.

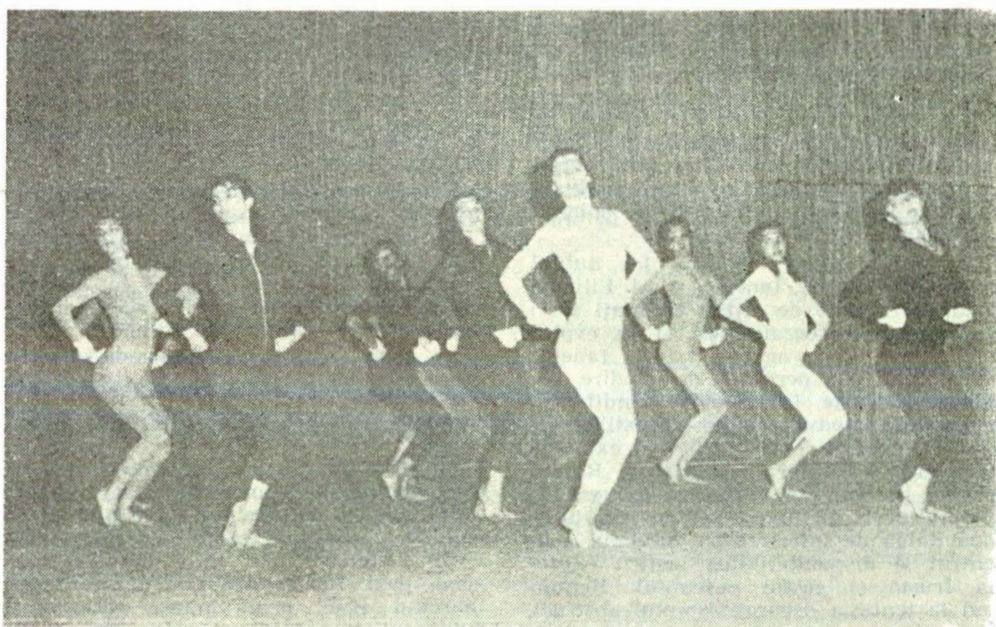
În ziua următoare a avut loc dublul recital al Ralucai Ianegic și al Lilianei Tudor, secondate de cîțiva talentați elevi ai școlii de coregrafie. Ca și în evoluțiile ei de pînă acum, Raluca Ianegic vădește un stil personal de gîndire coregrafică și de interpretare. Indiferent de muzica aleasă, de la sugestiile sonore de sorginte clasică pînă la expresia sofisticată a ritmurilor moderne, Raluca Ianegic își compune propriul univers, în care intuiești înclinația pentru meditație, capacitatea de interiorizare, lirismul concentrat și disponibilitatea pentru expresia frustă și gestul percutant. Renunțînd la tentația decorativismului abstract, care estompa valențele mișcării și trimitea la un evasitatralism, recitalul acestei ediții a oferit surpriza unei evoluții foarte echilibrate, o reală demonstrație de stăpînire a tehnicii limbajului modern, de dozare minuțioasă a mijloacelor de exprimare, pentru a face sensibil mesajul ideatic și a transmite cu fiecare gest și atitudine încărcătura emoțională. Remarcabile s-au dovedit a fi

piesele pe muzica de John Hussen și Philip Glass, traducînd plastic zbaterea și neliniștea interioară sau etalînd voluptatea frenetică a ritmurilor. Satisfacția de a recunoaște în creațiile elaborate ale Ralucai Ianegic un profil artistic tot mai ferm conturat se adaugă bucuriei de a constata că originalitatea unui stil novator și profunzimea unei concepții coregrafice își capătă ecoul și ponderea dorite în interpretarea tinerilor aflați sub îndrumarea sa. Menționăm astfel pe elevii Liceului de artă „George Enescu” Doina Ungureanu, Doru Constantin și, îndeosebi, pe Theodora Dumitrache, o revelație prin expresivitatea plastică neobișnuită; talentul și ușurința cu care își însușește secretele tehnicii dansului o recomandă ca pe o promisiune a baletului modern.

Un alt moment interesant a fost recitalul Lilianei Tudor, cunoscuta solistă a grupului „Contemp”, care în această ediție s-a manifestat nu numai ca interpret, ci și în calitate de coregrafă, semînd piese după *Cvartetul de coarde nr. 1* (partea I) de Adrian Iorgulescu sau *Orologii* pe muzică de Anatol Vieru. Apariția Lilianei Tudor bucură întotdeauna privirea; darurile ei naturale, frumusețea și plastica rafinată o ajută să-și compună cu minimum de mijloace atitudinile și expresiile. Folosindu-și cu subtilitate harul și vîdînd un spirit cultivat, Liliana Tudor trece mesajul muzical prin filtrul propriei personalități, marcînd prin prim-planuri coregrafice subtextul incantațiilor sonore. Asemenea unui instrument solistic, ea preia sugestiile discursului muzical și își compune firesc, fără ostentație, desenul coregrafic, cu grijă de a nu se îndepărta de atmosfera universalului sonor. Secondată de elevii Liceului de artă „George Enescu” Șoimița Lupu, Alice Popescu, Areta Truică și Liliana Stoica, Liliana Tudor debutează în ipostază de coregrafă, prezentînd o altă fațetă a unei personalități a

Grupul „Columna”, condus de Vera Proca Ciortea, în două inspirate momente coregrafice

cărei vocație pentru dansul cameral sugestiv trebuie susținută și încurajată.

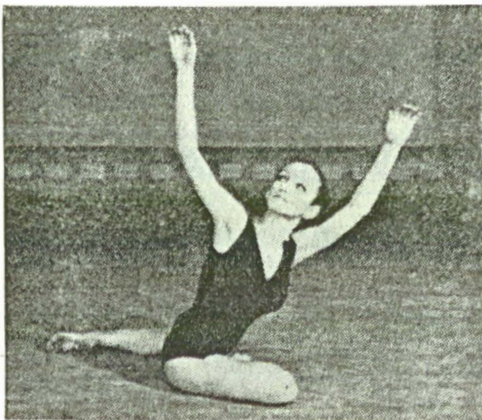
Varietatea programului festivalului, cuprinzând elemente ale dansului clasic și modern, a fost întregită și de prezența grupului „Columna”, sub conducerea cunoscutei și apreciatei coregrafe Vera Proca Ciortea. Continuând preocuparea

sa de a scoate la iveală, prin formele stilizate ale mișcării, noblețea și bogăția ritmică a dansului popular, Vera Proca cristalizează în sugestia dansului ritmic un univers plin de suavitate și grație. Mișcările dansatoarelor (majoritatea interpretelor provin din rîndul gimnastelor, avînd la baza pregătirii lor an-

trenamentul sportiv specific) nu au nimic dintr-o execuție profesională rece, impersonală, ci transmit, în pofida aparentei rețineri, o vibrație autentică a dansului inspirat cu predilecție din folclor. Cu intermezzo-uri de recitări din lirica lui Nichita Stănescu, piesele prezentate de grupul „Columna” au fost **Limba I și II** pe muzică de Liviu Glodeanu, **Pe Argeș în sus** de Theodor Grigoriu, **Respirație muzicală** (solistă, Mariana Dudaș) și atât de inspiratele **Ecouri ardelenne**, după excelenta muzică a lui Vasile Șirli, compusă special. Frumoasa ținută a acestei formații coregrafice neprofesioniste, datorată zelului demn de laudă al coregrafei Vera Proca Ciortea, recomandă în continuare grupul „Columna” pentru valorificarea bogăției tezaurului dansului popular.

Expresivitatea scenică și capacitatea gimnastelor dansatoare de a reda cu finețe, sub ochiul atent al coregrafei, subtilitățile partiturii muzicale sugerează că talentatele noastre gimnaste ar putea, după o perioadă de succese în sport, să-și valorifice disponibilitățile coregrafice și în dansul ritmic românesc, sub îndrumarea unui coregraf pasionat și experimentat cum este Vera Proca Ciortea.

În încheierea Panoramicului de balet de la Focșani a avut loc un interesant colocviu despre limba clasic și limba modern, autenticitatea și specificul dansului popular și al celui cult; s-au formulat propuneri de studiere aprofundată a tezaurului dansului popular într-un studio coregrafic experimental în cadrul A.T.M.; aici, utilizându-se documente, filme, dansul popular poate fi valorificat și prin intermediul limbajului mo-

Raluca Ianegic

dern (reamintim în acest sens recitalurile Ralucai Ianegic sau spectacolul coregrafic inspirat de arta Mariei Tănase, **Cu cit cînt, atîta sînt**). Au mai fost înfățișate în cadrul colocviului principalele manifestări internaționale de balet ale anului 1985, printre care și ultima ediție Interbalet de la Budapesta, la care țara noastră a fost reprezentată de criticul de balet Liana Tugearu. Gala de filme de balet care a urmat expunerii avizate a coregrafului și teoreticianului Gabriel Negry despre direcțiile coregrafiei românești actuale, precum și apariția nr. 7 al revistei „Balet”, editată la Iași, au completat reușita ediție de anul acesta a festivalului de balet de la Focșani.

Emilia ENACHE

CALEIDOSCOP CALEIDOSCOP

● **Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași** a prezentat spectacolul **Arma secretă** a lui Arhimede de Dumitru Solomon, în regia lui Dragoș Galgoțiu. Scenografia este semnată de Gheorghe și Carmen Rasovszky. ● **La Teatrul „Nottara”, regizorul Nicolae Scarlat și scenografa Nadina Scriba repetă o nouă piesă de Adrian Dohotaru, Concurs de împerejurări. În rolurile prin-**

cipale, Anca Bejenaru și Emil Hossu. ● Recent apărut, numărul 4/1985 al revistei „Manuscriptum” prezintă și trei piese inedite: Nae Niculae, o tragicomedie de G. Ciprian, Cenușăreasa, comedie de Victor Ion Popa, și Greva femeilor, comedie de Radu Stanca. Vom reveni. ● Anca Ovanec-Doroșenco și George Doroșenco au realizat, împreu-

nă cu o echipă de interpreți a **Teatrului Băcovia din Bacău, spectacolul Interesul general de Aurel Baranga.** ● **Teatrul de Stat din Reșița** a editat un caiet-program surprinzător, din care putem afla componența colectivului artistic, spectacolele recente și cele în perspectivă, opinii ale actorilor despre public și despre propria lor muncă, toate într-o îngrijită prezentare grafică. ●